

॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ अलं अत्यर्थं ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ अपकृष्टेन कलिकर्षितेन ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ यद्यपि पूजयिष्यति
 उत्पतंतः खगा वाक्यमेतदाहुस्ततो नलं ॥ दृष्ट्वा दिग्वाससं भूमौ स्थितं दीनमधोमुखं ॥ १५ ॥ वयमक्षाः सुदुर्बुद्धे तव वासो जिहीर्षवः ॥ आगतानहिनः प्रीतिः सवास
 सिगते त्वयि ॥ १६ ॥ तान्समीपगतानक्षानात्मानं च विवाससं ॥ पुण्यश्लोकस्तदाराजन् दमयंती मथाब्रवीत् ॥ १७ ॥ येषां प्रकोपादैश्वर्यात् प्रच्युतो ह मनिंदिते ॥
 प्राणयात्रां न विदेयं दुःखितः क्षुधयान्वितः ॥ १८ ॥ येषां कृतेन सत्कारमकुर्वन्मयि नैषधाः ॥ इमे ते शकुना भूत्वा वासो भीरुहरंति मे ॥ १९ ॥ वैषम्यं परमं प्राप्तो
 दुःखितो गतचेतनः ॥ भक्तिते हं निबोधेदं वचनं हितमात्मनः ॥ २० ॥ एते गच्छंति बहवः पंथानो दक्षिणापथं ॥ अवती मृक्षवंतं च समतिक्रम्य पर्वतं ॥ २१ ॥ एष वि
 ध्यो महाशैलः पयोष्णी च समुद्रगा ॥ आश्रमाश्च महर्षीणां बहुमूलफलान्विताः ॥ २२ ॥ एष पंथा विदर्भाणामसौ गच्छति कोसलान् ॥ अतः परं च देशो यं दक्षि
 णे दक्षिणापथः ॥ २३ ॥ एतद्वाक्यं न लोराजा दमयंतीं समाहितः ॥ उवाचा सकृदार्तो हि भैमी मुद्दिश्य भारत ॥ २४ ॥ ततः सा बाष्पकलया वाचा दुःखेन कर्षिता ॥
 उवाच दमयंती तं नैषधं करुणं वचः ॥ २५ ॥ उद्वेजते मे हृदयं सीदं त्यंगानि सर्वशः ॥ तव पार्थिवसंकल्पं चिंतयंत्याः पुनः पुनः ॥ २६ ॥ हृतराज्यं हृतद्रव्यं विवस्त्रं क्षुच्छ
 मान्वितं ॥ कथमुत्सृज्य गच्छेयमहं त्वां निर्जने वने ॥ २७ ॥ श्रान्तस्य ते क्षुधार्तस्य चिंतयानस्य तत्सुखं ॥ वने घोरे महाराजनाशयिष्याम्यहं क्लमं ॥ २८ ॥ न च भा
 र्त्तनरस्यार्तस्य भेषजं ॥ ३० ॥ न चाहं त्यक्तुकामस्त्वां किमलं भीरुशंकसे ॥ त्यजेयमहमात्मानं न चैव त्वामनिंदिते ॥ ३१ ॥ दमयंत्युवाच यदि मां त्वं महा
 राजन विहातुमिहेच्छसि ॥ तत्किमर्थं विदर्भाणां पंथाः मुपदिश्यते ॥ ३२ ॥ अवैमि चाहं नृपते न तु मां त्यक्तुमर्हसि ॥ चेतसा त्वपकृष्टेन मां त्यजेथामहीपते ॥ ३३ ॥
 पंथानं हि ममाभीक्ष्णमाख्यासि च नरोत्तम ॥ अतो निमित्तं शोकं मे वर्धयस्य मरोपम ॥ ३४ ॥ यदि चायमभिप्रायस्तव ज्ञातीन् व्रजेदिति ॥ सहिता वेव गच्छावो
 विदर्भान्यदि मन्यसे ॥ ३५ ॥ विदर्भराजस्तत्र त्वां पूजयिष्यति मानद ॥ तेन त्वं पूजितो राजन् सुखं वत्स्यसि नो गृहे ॥ ३६ ॥ इ० म० भा० आरण्यके प० नलोपा
 ख्यान प० नलवनयात्रायामेकषष्टितमोऽध्यायः ॥ ६१ ॥ ॥ ७३ ॥ नल उवाच यथाराज्यं तव पितुस्तथाममनसं शयः ॥ न तु तत्र गमिष्यामि विषमस्थः कथंचन ॥ १ ॥
 तथापि त्वं सुखं नो वत्स्यसि न वा संकरिष्यसि श्वशुरगृहवासस्य नीचतावहत्वात् ॥ ३६ ॥ इत्यारण्य० नै० भा० एकषष्टितमोऽध्यायः ॥ ६१ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ एतदेव समर्थयन्नल उवाच यथेति ॥ १ ॥